

Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu

Název ŠVP: „Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – PRIMA ŠKOLA “

Název dodatku: Dodatek 1.

Obsah dodatku: Poznámky k učebnímu plánu
Tabulka učebního plánu pro druhý stupeň

- 5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 - 5.1.3 Další cizí jazyk
 - 5.1.3.3 Vyučovací předmět: Anglický jazyk pro SVPU
- 5.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 - 5.5.1 Vyučovací předmět: Dějepis
- 5.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 - 5.8.1 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
- 5.10 Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků
 - 5.10.1 Vyučovací předmět: Společenskovědní seminář
 - 5.10.11 Vyučovací předmět: Ekologický seminář

Datum vyhotovení dodatku: 25. 6. 2014

Platnost dodatku od: 1. 9. 2014

Poznámky k učebnímu plánu:

Společenskovědní seminář - plánovaný pro 6. ročník je integrován s výchovou ke zdraví v 6. ročníku

Výchova ke zdraví ze 7. ročníku je přesunuta do 6. ročníku

Dějepis - v 7. ročníku je přidána jedna vyučovací hodina

Podle upraveného učebního plánu se budou vyučovat žáci 6. ročníků od školního roku 2014-2015.

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučované předměty	Ročník				Hodinová dotace		Celkem
		6.	7.	8.	9.	povinná	disponibilní	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	5	15	2	17
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0	12
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	0	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	5	15	2	17
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	1	0	0	1	1	2
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	7	0	7
	Občanská výchova	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	1	2	6	0	6
	Chemie	0	0	2	2	3	1	4
	Přírodopis	2	2	1	1	6	0	6
	Zeměpis	2	1	2	1	6	0	6
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	0	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	0	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	0	1	1	1	2
	Tělesná výchova	3	2	2	2	9	0	9
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0	3	0	3
Volitelné předměty		1	2	4	3	0	11	11
Celkem		29	30	31	32	98	24	122

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.3 Další cizí jazyk

5.1.3.3 Vyučovací předmět: Anglický jazyk pro SVPU

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk pro SVPU se realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV.

Vyučovací předmět je vymezen dvěma hodinami týdně v 7. – 9. ročníku. Je určen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle § 16 školského zákona a žáky cizince. Pro zařazení je nutná žádost zákonných zástupců žáka, o odůvodněných případech rozhoduje ředitel školy.

Žáci mohou být zařazeni do skupiny vzniklé z žáků paralelních tříd nebo z rozdílných ročníků.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených vhodnou audiovizuální technikou, podle možností je využívána učebna informatiky.

Hlavní náplní výuky je naučit žáky komunikovat v cizím jazyce a uplatňovat ho v běžných životních situacích. Výuka je zaměřena na rozvoj jednotlivých jazykových dovedností se zvláštním důrazem na mluvení, čtení s porozuměním a poslech, v menším rozsahu i psaní. Cílem předmětu je reedukace specifických poruch učení, procvičování a prohlubování základních gramatických jevů a běžných komunikačních okruhů.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vhodně střídá sociální formy práce – samostatnou práci, práci dvojic a malých skupin, frontální práci.
- Učitel rozvíjí v žácích pozitivní sebepřijetí a objektivní sebehodnocení.
- Učitel podporuje aktivní používání jazyka, i když se žáci dopouštějí chyb.
- Učitel využívá vhodnou audiovizuální techniku.

Vzdělávání v předmětu **Anglický jazyk** směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí: **Kompetence k učení:**

- žák je veden k osvojování efektivní strategie osvojování cizího jazyka
- žák je veden k využívání analogie, odhadování významu neznámých výrazů a k orientaci v neznámém textu
- žák je veden k zapamatování slovní zásoby, pochopení gramatických struktur prezentovaných komunikační formou

- rozvoj učení aktivizačními metodami, prací s textem, včetně cizojazyčné beletrie, prací s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky, poslechy autentického textu a videa, písněmi a říkankami, didaktickými hrami
- komunikativní zvládnutí jazyka v běžných situacích s nácvikem ve dvojicích a skupinách

Kompetence k řešení problémů:

- žáci rozpoznají problém, porovnávají známá řešení, hledají souvislosti, společné znaky, vyhledávají informace
- aplikace jazykových pravidel pomocí analogie

Kompetence komunikativní:

- žákům je vytvořeno dostatečné množství komunikačních situací, které jsou přirozené a zajímavé (různé impulsy, hraní v roli, modelové situace apod.)
- žák je podporován v komunikaci v cizím jazyce, i s chybami
- žák má dostatek prostoru k mluvenému projevu i při práci ve dvojicích, skupinách
- nácvik vyjádření myšlenek a názorů v cizím jazyce, aktivní naslouchání a reakce na promluvy, včetně použití gest a mimojazykových prostředků v komunikaci
- využití získaných komunikačních dovedností pro navazování vztahů

Kompetence sociální a personální:

- jsou zařazovány různé sociální formy práce: frontální práce, práce ve dvojici, skupině atd. Žák se učí účinně spolupracovat v rámci skupiny. Při komunikaci si osvojuje pozitivní zdvořilé a tolerantní modely vzájemného styku.
- žák je veden k uvědomění si národní identity a příslušnosti k širšímu kulturnímu společenství, poznává a porovnává realie, tradice a zvyky vlastní a cizích zemí.
- žák dosahuje reálného sebehodnocení vědomí vlastních pokroků

Kompetence občanské:

- žák je veden k respektu a ocenění našich tradic a historického dědictví, chápe ekologické souvislosti a vyjadřuje se k nim
- žák si prostřednictvím cizího jazyka uvědomuje vlastní identitu porovnáváním s jinými zeměmi.
- žák je veden k respektu názorů, zvyků a tradic jiných lidí, je schopen vcítit se do situací druhých

Kompetence pracovní:

- žák je veden k samostatné, systematické a cílevědomé práci prostřednictvím zadávání dlouhodobých úkolů, vytváření pracovních listů pro spolužáky, zpracování referátů a projektů
- žák je veden k uvědomění si nutnosti dalšího vzdělávání a poznávání, navazování kontaktů, využívání znalosti cizího jazyka k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost

Předmět: Anglický jazyk pro SVPU ročník: 7.		
<u>Očekávané výstupy z RVP</u> <u>Žák:</u>	<u>Školní výstupy</u> <u>Žák:</u>	<u>Učivo</u>
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	• rozumí krátké promluvě, či textu v rámci probíraných témat	• opakování a prohlubování slovní zásoby k základním tématům
Rozumí obsahu a smyslu autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	• odpoví jednoduše na otázky týkající se obsahu textu v učebnici • vyhledá informace v jednoduchých autentických materiálech a použije je v zadaném úkolu, např. v tabulce, v neúplné větě	• orientace v plánu • interaktivní videa a poslechy
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	• čte foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu	• intonace věty oznamovací a otázky

	rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	spelling
Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	- orientuje se v textu v rozsahu odpovídající slovní zásoby - vyhledává požadovanou informaci a vytváří gramaticky správnou jednoduchou odpověď	čtení s porozuměním
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení	- používá ve svých sděleních slovní zásobu z probíraných tematických okruhů - používá správné gramatické struktury jednoduchý vět, fráze a ustálené struktury	- přítomný čas prostý, průběhový - minulý čas prostý - vazba – there is/are - předložky
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- adekvátně reaguje na běžné pokyny používané ve škole - vybere důležité údaje z jednoduché komunikace	- imperativ - odpovědi na otázky Where? When? Who? apod.
Reprodukuje ústně obsah textu a jednoduché konverzace	- vybere z textu či konverzace věty se základními informacemi a reprodukuje je - písemně zaznamená obsah přiměřeně obtížného textu, či konverzace do tabulky nebo do krátkých vět	fráze a mluvnické obraty v rozsahu probírané gramatiky

Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, školy a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	- rozhovor zahájí a ukončí adekvátně osobě, se kterou hovoří - konverzuje v okruhu základních informací o sobě - jednoduše odpovídá na otázky konverzačního tématu	Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - žádosti o...
Vyplní své základní údaje do formulářů	vyplní formulář se základními informacemi o sobě, volném čase a své rodině	- osobní údaje - denní režim
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech	slovní zásoba dle tématu

Předmět: Anglický jazyk pro SVPU ročník: 8.		
Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu, vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- čte foneticky správně text obsahující i jednoduchá neznámá slova - osvojí si základní pravidla výslovnosti	slovní zásoba dle tématu

	jednoduchých neznámých slov • napodobuje intonaci a vázání věty	
Rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	▪ odpoví na otázky týkající se obsahu textu v autentických materiálech ▪ seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu ▪ vyplní jednoduchý dotazník, základní údaje o sobě ve formuláři a objednávku	▪ čtení s porozuměním
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	• vybere důležité údaje z jednoduché komunikace • ukáže na mapě popisovanou cestu	• žádost o informaci • popis cesty, popis města a krajiny • počasí
Odvodí pravděpodobný význam nových slov v kontextu textu	• chápe hlavní myšlenku textu bez přesné znalosti všech slov • odvodí význam neznámých slov pomocí předpon a přípon	• rozšiřování slovní zásoby • komunikační fráze • volný překlad
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• běžně používá dvojjazyčný slovník k vyhledání neznámých slov • vybere slovo ze synonymické řady ve slovníku	• četba autentického materiálu
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými	• používá slovní zásobu k tématu • používá správné gramatické struktury,	• slovní zásoba dle tématu

okruhy. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat	běžně užívané věty a fráze	
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	• dbá na gramatickou správnost vět	• stavba jednoduché věty v čase minulém a budoucím • tvorba otázka a zápor • zájmena, číslovky • popis osoby
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• představí se na veřejnosti neformálním i formálním způsobem • zvládá jednoduchou společenskou konverzaci • vyjadřuje svá přání a žádosti	Komunikační situace • představení • žádosti o radu, dotaz na cestu • nákup • reakce na nabídku

Předmět: Anglický jazyk pro SVPU ročník: 9.		
Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	• čte delší texty obsahující každodenní slovní zásobu	• slovní zásoba dle tématu • texty o reáliích anglicky mluvících zemí a ČR
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpoví na otázky	• vyhledá v textu odpovědi na otázky týkající se obsahu • rozumí popisu událostí, seřadí správně	• čtení s porozuměním

	následnosti	
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzaci	• vybere důležité údaje z běžné komunikace • rozumí smyslu jednoduchých televizních programů	• slovní zásoba • poslech
Odvodí pravděpodobný význam nových slov v kontextu textu	• chápe hlavní myšlenku textu bez přesné znalosti všech slov	• rozšiřování slovní zásoby • komunikační fráze • volný překlad • práce s autentickými materiály
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	• sestaví gramaticky a formálně správné kratší texty, zprávy • používá správné tvary probíraných gramatických jevů	• slovní zásoba
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	• dbá na gramatickou správnost vět • doplní popisky k obrázkům • napíše gramaticky a formálně správně krátký esej na zadané téma	• stavba souvětí • slovesné časy • způsobová slovesa
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	• reprodukuje obsah textu vlastními slovy, používá fráze a ustálené	• čtení s porozuměním textů na probíraná témata

	formulace, synonyma • zaujme stanovisko	
Vyžádá si jednoduchou informaci	• správně formuluje otázky na běžná témata • ověří si správnost porozumění	• telefonická komunikace
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• navazuje a rozvíjí společenskou konverzaci • komunikuje bez přípravy v běžných situacích • vede rozhovor o minulosti • dohodne si budoucí záležitosti, plány	• komunikační situace v běžném hovoru

5.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

5.5.1 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

V předmětu Dějepis je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost, oboru Dějepis RVP ZV.

Vyučovací předmět je vymezen dvěma hodinami týdně v 6., 7., 8. a 9. ročníku (v 7. ročníku jedna z disponibilních hodin), je určen všem žákům bez rozdílu. Výuka probíhá v kmenových třídách, podle možností je využívána učebna informatiky a učebna vybavená vhodnou audiovizuální technikou. Cíle jsou dále naplňovány návštěvami muzeí, galerií, kulturních památek apod.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí a kontinuity historické paměti. Dalším úkolem předmětu Dějepis má být předávání historické zkušenosti a poučení se z minulosti. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Nedílnou součástí výuky dějepisu je vytváření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvarům společnosti.

Při výuce dějepisu je uplatňováno chronologické hledisko. V některých tematických celcích se nabízí možnost mezipředmětových vztahů a spolupráce s dalšími předměty (literární a výtvarná výchova, zeměpis, atd.).

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek
- vyhledával historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase
- utvářel pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost
- objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství
- získával orientaci v aktuálním dění České republiky a světa, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- vytvářel schopnosti využívat jako zdroj informací různé verbální a neverbální texty

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka **Dějepis** společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí takto:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií ...) a internetu, učí žáky vybírat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů
- učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání historických faktů

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky ke kritickém umyšlení a zhodnocení pramenů a ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky, aby výstižně formulovaly své myšlenky a názory a kvalitně prezentovali své znalosti
- učitel rozvíjí schopnosti žáků při prezentaci zadávaných prací a referátů

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci v malých skupinách, k ochotě diskutovat ve třídě, respektovat různá hlediska a názor jiných lidí
- směřuje dále žáky k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k respektování kulturních a jiných odlišností

Kompetence občanské

- učitel směřuje žáky k úctě k tradicím a kulturnímu dědictví, které je nutné chránit
- vytváří v žácích pozitivní vztah k uměleckým dílům a historickým artefaktům obecně tím, že je bude podporovat v rozvíjení zájmu o minulost vlastního národa i národů jiných a v upevňování vědomí sounáležitosti s evropskou kulturou

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k získávání nových poznatků ze světa práce tím, že je seznámí se změnami způsobu výroby v průběhu historického vývoje

3. Učební plán předmětu Dějepis v souladu s učebním plánem školy

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
počet vyučovacích hodin týdně	2	2	2	2	8

Předmět: Dějepis Ročník: 6.			
Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Vazby, průřezová témata, mezipředmětové vztahy
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků; uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány; orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- vysvětlí význam dějepisných poznatků pro chápání současného dění - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - vyjmenuje instituce, kde jsou shromažďovány informace o historii lidstva - seřadí události a základní historické epochy na časové ose	Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny Historické epochy Historická mapa, časová osa	EGS1, 3
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu; objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost; uvede příklady archeologických kultur na našem území	- popíše život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam nových objevů v zemědělství a zpracování kovů pro rozvoj lidské společnosti	Pravěk Starší doba kamenná Mladší doba kamenná Pozdní doba kamenná Doba bronzová Doba železná Pravěk na našem území Stěhování národů	MKV3 EV1, 2 VV, Př, Ze

	• uvede příklady archeologických kultur a na mapě vyhledá archeologická naleziště • vysvětlí pojem stěhování národů a jeho příčiny		
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací; uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• objasní souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států • uvede nejvýznamnější památky zahrnuté do světového kulturního dědictví • zhodnotí kulturní přínos nejstarších starověkých civilizací	Starověk Nejstarší starověké civilizace: Mezopotámie, Egypt Indie, Čína Blízký východ a Středomoří: Kréta, Palestina	EGS1, 3 EV1, 2, 3 MKV2 VV, Ze, M
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem; porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• vysvětlí podstatu antické demokracie, uvede klady a zápory jednotlivých forem vlády • shrne přínos řecké civilizace pro evropskou kulturu, • jmenuje osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, • vyjmenuje nejčastější náboženské představy tohoto období a jejich vliv na vznik a vývoj křesťanství	Antika: Řecko Řím	VDO2, 3, 4 EGS3, ČJ, TV, Ze, VV

	• popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše • porovná barbarské civilizace se světem antiky • objasní rozdílný vývoj v různých částech Evropy		
--	--	--	--

Předmět: Dějepis Ročník: 7.			
Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Vazby, průřezová témata, mezipředmětové vztahy
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	• popíše uspořádání společnosti raně feudálního státu • objasní úlohu křesťanství a víry v raném středověku • vyhledá shodné postupy při utváření nejvýznamnějších středověkých států	Středověk Raný středověk Nový etnický obraz Evropy	EGS1, 3 MKV3
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	• popíše shody a rozdíly západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kultury • určí přínos Orientu pro kulturu Evropy	Utváření nových států: Byzantská říše, arabská říše Francká říše Slované, Sámova říše	EGS1 MKV3, ČJ, Ze, VV
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto	• popíše formování Velké Moravy a českého státu	Velká Morava Český stát Románský sloh	EGS1 EV3 ČJ, Ze, VV

útvary v evropských souvislostech; uvede příklady románské kultury	• charakterizuje vývoj českého státu za vlády Přemyslovců • uvede příklady románské kultury		
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	• objasní úlohu víry v životě středověkého člověka • popíše příčiny a průběh konfliktu mezi světskou a církevní mocí • vysvětlí příčiny křížových výprav a podle mapy popíše jejich průběh a výsledky • vysvětlí postavení českého státu za vlády Lucemburků ve střední Evropě a úlohu Karla IV.	Vrcholný a pozdní středověk Křížové výpravy Stoletá válka Český stát za vlády Lucemburků	EV3 ČJ, VV
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti a uvede příklady gotické kultury	• seřadí jednotlivé vrstvy středověké společnosti, určí jejich úlohy a uvede příklady životního stylu • objasní různé možnosti vzniku obcí a porovná je • z souboru památek vybere příklady gotické kultury a tento výběr zdůvodní	Středověká společnost Středověká kolonizace, vznik měst Gotická kultura	EV3 MKV2 VV
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• na příkladech vysvětlí důvody kritiky církve	Husitství Jiří z Poděbrad, doba jagellonská	EGS2, 3 ČJ

	• objasní příčiny vzniku husitských válek a popíše jejich průběh • vysvětlí důsledky husitských válek pro situaci v českém státě		
popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• popíše s pomocí mapy průběh zámořských plaveb a jejich příčiny • zhodnotí význam objevných plaveb a jejich důsledky pro Evropu a zámorí	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	EGS1, 2 Ze
vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	• popíše antický ideál člověka a možnosti jeho obnovení • objasní pojmy humanismus a renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí • uvede typické znaky renesanční architektury • vysvětlí pojem reformace, její příčiny a cíle	Renesance a humanismus Reformace Raný novověk	MKV2 OSV11 ČJ, VV
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• vysvětlí postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy	Nástup Habsburků na český trůn	EGS2

Předmět: Dějepis Ročník: 8.			
Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Vazby, průřezová témata, mezipředmětové vztahy
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- shrne příčiny vzniku třicetileté války - stručně popíše průběh třicetileté války - vysvětlí situaci v českých zemích a vybraných evropských zemích po třicetileté válce	Třicetiletá válka Evropa po třicetileté válce	EGS2, 3
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	uvede příklady vládních systémů (absolutismus, parlamentarismus a konstituční monarchie)	Velmocí v 15.-18. století: Anglie, Francie Španělsko Rusko Habsburská monarchie	EGS3 VDO4 Ze, VO
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- vybere příklady barokní kultury a porovná s předchozími etapami - charakterizuje základní znaky barokní architektury - vyjmenuje nejvýznamnější barokní památky a tvůrce	Baroko	EV3 ČJ, HV, VV
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	- objasní vztah mezi francouzskou revolucí a napoleonskými válkami - vysvětlí vliv těchto událostí na další vývoj v Evropě	Velká francouzská revoluce Napoleonské války	EGS3

porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů; charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	• porovná příčiny a průběh českého národního obrození s národním hnutím v jiných zemích • vyjmenuje významné osobnosti, které se podíleli na emancipačním hnutí • zhodnotí reakce habsburské monarchie na toto hnutí • popíše průběh revolucí v roce 1848 v jednotlivých zemích a zobecní je	Národní hnutí evropských národů Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu Revoluce v roce 1848 Národní obrození	VDO2, 3 MKV3 ČJ
na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	• vyjmenuje znaky základních politických proudů 19. stol. • popíše úsilí o vytvoření jednotlivých národních celků • vysvětlí příčiny vzniku občanské války v USA a její důsledky • na základě znalosti historické situace objasní příčiny rasismu • popíše důvody rozpadu habsburské říše a vzniku Rakouska - Uherska	Politické proudy 19. století: - konzervativismus - liberalismus - demokratismus - socialismus Francie za Napoleona III. Sjednocení Německa a Itálie Občanská válka v USA Habsburská monarchie v 2. polovině 19. století	VDO2, 4 VO
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a	• podle příkladů vyvodí základní znaky kolonií a jejich význam • popíše vědecký a technický pokrok v 2.	Imperialismus a kolonialismus Technicko-vědecká revoluce Konflikty mezi velmocemi v předvečer první světové války	EGS2 MKV2, 3, 4 EV3 Ze, CH, ČJ, VV, HV

světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	polovině 19. století • posoudí mezinárodní vztahy před první světovou válkou • vysvětlí nerovnoměrný kulturní a technologický vývoj na přelomu 19. a 20. století	Kultura na přelomu 19. a 20. století	
--	--	--------------------------------------	--

Předmět: Dějepis Ročník: 9.			
Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Vazby, průřezová témata, mezipředmětové vztahy
na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách	• vyjmenuje příčiny vypuknutí první světové války • stručně popíše její průběh • vysvětlí změnu vedení války díky technickým vynálezům • objasní příčiny a důsledky revoluce v Rusku v roce 1917 • zhodnotí postoje Čechů k první světové válce	První světová válka Ruská revoluce v roce 1917 Češi za první světové války	EGS1, 3 ČJ
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	• popíše politické a územní uspořádání Evropy po první světové válce • uvede projevy a důsledky vzestupu USA	Svět po první světové válce Vznik ČSR Kultura a věda po první světové válce	VDO4 EGS2 MKV2 VO, VV

	• objasní události vážící se ke vzniku ČSR • popíše a zhodnotí život společnosti po první světové válce		
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	• vymezí základní znaky totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie • vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil. • charakterizuje průběh světové hospodářské krize v ČSR včetně jejích důsledků • uvede souvislosti mezi mocenskými zájmy Hitlera a ČSR	Světová hospodářská krize Nástup fašismu Druhá republika	VDO4 EGS2 MKV3, 5 VO
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• stručně popíše průběh druhé světové války • objasní podstatu slova holocaust a kriticky ho zhodnotí • uvede příklady života v Protektorátu Čechy a Morava • zhodnotí význam československého domácího a zahraničního odboje	Druhá světová válka Holocaust Protektorát Čechy a Morava Domácí a zahraniční odboj	EGS2, 3 MKV3 VO, ČJ
zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální,	• objasní poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948	Poválečné Československo v letech 1945 – 1948 Československo v průběhu	VDO2 EGS2 MDV5

politické, hospodářské a kulturní prostředí	• uvede vztah mezi ČSR a SSSR • vyvodí souvislosti mezi pražským jarem a okupací naší země • popíše příčiny a průběh pádu komunistického režimu v ČSR	let 1949 - 1989	VO, ČJ, VV
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	• charakterizuje vznik a vývoj bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • vysvětlí význam pojmu studená válka	Studená válka: - rozdělení světa do dvou bloků - politické, hospodářské a ideologické soupeření	EGS3 MKV2
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	• objasní rozdílný vývoj východního (totalitní systém) a západního bloku (demokratický systém) • vyjmenuje organizace mezinárodní spolupráce	Vývoj zemí východního bloku ve srovnání se zeměmi západního bloku	MKV2 VO
posoudí postavení rozvojových zemí	• uvede příčiny rozpadu koloniálního systému • na příkladech popíše postavení zemí tzv. třetího světa • objasní příčiny konfliktů v oblastech rozvojových zemí	Rozpad koloniálního systému	MKV4 EV4 Ze
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• popíše postupný rozpad východního bloku a demokratizaci zemí východní Evropy • charakterizuje znaky tzv. masové kultury	Věda, technika a kultura v druhé polovině 20. století Rozpad komunistického bloku Válečné konflikty	EV3, 4, MDV5 VO, Ze, VV, CH, Fy

	• vysvětlí souvislost mezi vědeckým a technickým rozvojem a ekologickými problémy • uvede nejdůležitější válečné konflikty současného světa	současného světa	
--	---	------------------	--

5.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
5.8.1 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět je vymezen jednou hodinou týdně v 6. a 9. ročníku a je určena všem žákům bez rozdílu, chlapcům i dívkám.

Realizace výuky bude v závislosti na probírané téma probíhat v běžných nebo odborných učebnách umístěných v prostorách školy, případně formou exkurze, či semináře.

Úkolem předmětu Výchova ke zdraví je seznámit žáky se základy zdravého životního stylu a správného sociálního klimatu ve vztahu k rodině a ke svému okolí. Cílem předmětu je rozvinout u žáků znalosti a dovednosti potřebné k osvojení zdravého životního stylu a k orientaci v sociálních interakcích a jejich zvládnutí.

Vzdělávání v předmětu **Výchova ke zdraví** směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí **v rámci těchto cílů:**

- Formování názoru na zdraví jako jedné z nejdůležitějších životních hodnot
- Vytvoření orientace v posuzování faktorů ovlivňující životní styl vzhledem k prospěšnosti či škodlivosti vlivů na zdraví člověka
- Chápání zdraví jako komplexu aspektů tělesných, duševních a sociálních
- Využívání prevence jako primární ochrany zdraví, její využívání v rámci úpravy denního režimu a způsobů rozhodování a jednání v různých životních situacích; využívání míst, center a institucí souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- Poznávání lidské bytosti jako jedince s vlastním způsobem jednání a rozhodování, biologicky závislého na vývojových etapách života a zároveň ovlivněného kvalitou prostředí a úrovní mezilidských vztahů
- Rozvíjení sociálních citů se základními etickými a morálními postoji v mezilidských vztazích a vnímání propojenosti duševního zdraví a kvalitních sociálních vztahů

- Chápaní zdraví, fyzické kondice, duševní stability a příjemného vzhledu jako významných předpokladů pro výběr partnera, pro uplatnění ve společnosti, v zaměstnání, atd.
- Orientace v systému služeb úřadů a institucí pro zajištění životních podmínek na určité úrovni a uvědomění si povinností ve vztahu k systému jako nezbytně nutnou podmínkou pro udržení životního standardu ovlivňujícího duševní pohodu
- Aktivní zapojování do činností zdraví prospěšných a charitativních činností a jejich propagaci

2. Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žák se učí cíleně vyhledávat a třídit informace a následně je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- žák je veden ke komplexnějšímu pohledu na přírodní a společenské jevy
- žák plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

Kompetence k řešení problémů:

- žák vyhledává informace vhodné k řešení problému
- žák je veden k tomu, aby výstižně kladl otázky vedoucí k řešení
- žákovi je ukázána cesta prostřednictvím vlastních chyb

Kompetence komunikativní:

- žák vhodně prezentuje svůj názor
- žák obhájí vlastní řešení životní situace, mimořádné situace, krizové situace
- žák je veden k argumentaci

Kompetence sociální a personální:

- žák je veden ke spolupráci ve skupině
- žák je veden k tomu, aby při argumentaci či obhajobě jednal asertivně

- žák je veden k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské:

- žák je veden k odpovědnosti za svá rozhodnutí
- žák je veden k hodnocení vlastní činnosti a výsledků, čímž si formuje charakterové vlastnosti
- žák je veden k uvědomění si důležitosti kvalitního životního prostředí a vztahu mezi lidskou činností a životním prostředím
- žák je veden k ochraně vlastního zdraví a prevenci

Kompetence pracovní:

- žák je veden k využívání různých zdrojů informací včetně ICT
- žák je veden k praktickému zvládnutí základních postupů první pomoci
- žák je veden k dodržování pravidel bezpečnosti práce a k uvědomění si jejich důležitosti

Charakteristika vyučovacího předmětu:

3. Učební plán předmětu Výchova ke zdraví v souladu s učebním plánem školy

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
počet vyučovacích hodin týdně	1	0	0	1	2

Předmět: Výchova ke zdraví ročník: 6.			
Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Vazby, průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	- rozlišuje vztahy ve dvojicích, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - chápe vztahy mezi lidmi a formy soužití - zamýšlí se nad problémy mezilidských vztahů, přednostně v rodině a mezi vrstevníky a hledá jejich pozitivní řešení - předvede empatické a aktivní naslouchání v konkrétní situaci	Vztahy mezi lidmi a formy soužití (mezilidské vztahy, vztahy v rodině, vrstevnické vztahy) Komunikace, aktivní naslouchání, empatie Techniky vyjednávání, kompromis	OSV 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 MKV 2
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- chápe svoji roli ve společnosti a v mezilidských vztazích a role ostatních - jmenuje vlastnosti důležité pro přátelské a partnerské	Struktura osobnosti, hodnoty, vlastnosti Sebepoznání Sociální role Šikana Formy a asertivní postupy při řešení problémů v mezilidských vztazích Multikulturalita, specifika	OSV2, 6, 7, 9, 10 MKV 1, 2, 3 MV 1, 4 VEGS 1, 2

	vztahy • vybere důležité hodnoty a zdůrazní vlastní • porovná lidské vlastnosti a rozdělí je na kladné a záporné • objektivně popíše svoji osobnost • vyjmenuje znaky šikany a účinné způsoby obrany • na modelových situacích řeší problémy v mezilidských vztazích • uvědomuje si odlišné kulturní a sociální zázemí a jeho vliv na vývoj osobnosti	sociálních skupin	
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	• vyhledá souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím v dětství a pubertě • představí své životní plány a priority, zdůvodní jejich	Změny v životě člověka jejich reflexe. Životní plány a hodnoty Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	OSV2, 3, 10

	reálnost • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• analyzuje způsoby trávení volného času • zhodnotí výhody a nevýhody daného trávení volného času • osvojí si pohybový režim a zdravotně zaměřené činnosti	Zdravý způsob života, péče o zdraví Volný čas Životní styl v jiných zemích	OSV2, 3, 4 MV 1, 5 EGS1, 2 TV, Pč, Př
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a v nejbližším okolí	• aktivně diskutuje, vede dialog • komunikuje asertivně • přehraje situace ze života v rolích a nachází kompromisní řešení dané situace	Hodnota zdraví Pravidla diskuze Asertivita, kompromis	OSV 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11 MKV 2

Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	• zná zásady zdravého stravování • sestaví jídelníček • dodržuje pitný režim dne • rozezná zdravou a nezdravou výživu • pojmenuje příčiny vzniku civilizačních chorob	Zdravé stravování Vliv stravy na zdraví člověka Civilizační choroby	EV 2 Př
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• vysvětlí nutnost komplexního rozvoje osobnosti a celoživotního vzdělávání • orientuje se v prostředí služeb odborné pomoci	Podpora a hodnota zdraví Možnosti rozvoje osobnosti, celoživotní vzdělávání	OSV1, 2, 3, 4, 5
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• využívá zásad sebekontroly a sebereflexe při řešení zátěžových situací • objasní pojem stres a možnosti jeho zvládnutí • použije vhodnou relaxační techniku a principy pozitivního myšlení	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví Relaxační techniky Pozitivní myšlení Styly učení, práce s informacemi, způsoby zapamatování Problém a jeho řešení	OSV1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 MV 1, 5

	• uplatňuje naučené modelové situace v praktickém životě v případě výskytu krizových situacích • rozpozná svoji strategii učení, navrhne, jak ji rozvíjet a prohlubovat • navrhne různé možnostmi řešení problému		
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• rozpoznává a chápe rizika užívání návykových látek • chápe nutnost řešení situace při setkání s problémem u sebe, nebo v okolí	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Návykové látky	OSV1,10

Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	• rozpozná manipulaci a účinně ji odmítne • zodpovědně se rozhoduje, uvede výhody a nevýhody jednotlivých variant rozhodování • zaujme postoj ke komerční reklamě • vytváří si vlastní názor na situace kolem sebe • vyhodnocuje a zaujímá stanovisko k jednotlivým názorům vrstevníků	Manipulace Rozhodování Reklama	OSV 6, 7, 8, 9, 10, 11 MKV 2, 3, 5 MV 1, 2, 4
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobní bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, v dopravě a dalších činnostech • zvládá základy první pomoci • je schopen podle svých možností reagovat na mimořádné situace	Jednání za mimořádných situací První pomoc	OSV10 Př

Předmět: Výchova ke zdraví ročník: 9.			
Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Vazby, průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	- rozlišuje vztahy mezi dvěma lidmi - rozlišuje vztahy a pravidla soužití v prostředí společenství - uvědomuje si variabilitu vztahů mezi lidmi a forem soužití	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	OSV2, 6
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování - dodržuje zásady ochrany zdraví před nakažlivými chorobami	Změny v životě člověka jejich reflexe. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	OSV1, 10 Př
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- uvědomuje si nutnost řešení situace při setkání s zdravotním problémem u sebe, nebo u svých bližních a kamarádů - posuzuje životní styl u lidí ve svém okolí a vyvozuje ponaučení z nezdravého životního stylu	Životní styl a péče o zdraví	OSV1, 3, 10

Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• využívá služeb odborné pomoci • zná centra preventivní pomoci • aktivně se zapojuje do sportovních akcí školy • připojuje se k charitativním akcím	Zdravý životní styl Podpora zdraví	VDO1
Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	• dodržuje pravidla slušného chování k opačnému pohlaví • zná společenskou etiku	Mezilidské vztahy Dětství, puberta, dospívání Sexuální dospívání a reprodukční zdraví	OSV8, 11
V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	• uvědomuje si důležitost vazby uspokojování sexuálních potřeb a citového vztahu	Zdravé, etické a morální vztahy mezi mladými lidmi Sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita Těhotenství a rodičovství	OSV3, 4, 7
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• rozpoznává a chápe rizika patologických závislostí • rozpoznává patologické chování ve svém okolí • uvědomuje si odpovědnost za vlastní chování • uvědomuje si, že při setkání s patologickým jevem je nutné tento jev řešit	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Auto-destruktivní závislosti	OSV1, 10

Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	• využívá dovednosti komunikační obrany a vlastní názor k ochraně před manipulací a agresí	Komunikace Manipulace	OSV5, 8, 10 MDV1
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	• rozlišuje příčiny a příznaky běžných nemocí • uplatňuje zásady prevence a léčby • získá představu o patologických jevech • získá odpovědné chování v případech prvních příznaků zdravotního problému a při úrazech	Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy Ochrana před přenosnými chorobami	OSV1 Př
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobní bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• samostatně adekvátně reaguje na vzniklou krizovou situaci	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Ochrana člověka za mimořádných událostí První pomoc	OSV10 Př

5.10 Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků

5.10.1 Vyučovací předmět: Společenskovědní seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Společenskovědní seminář je vyučovací předmět realizovaný v 8. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Realizuje obsah vzdělávacího oboru Člověk a společnost, spojuje obsah vyučovacích předmětů Dějepis, Výchova k občanství, doplňkově i obsah vzdělávacího oboru Člověk a příroda – vyučovací předměty Zeměpis a Přírodopis, především ve vztahu k regionu a životnímu prostředí, případně Výchovu ke zdraví.

Hlavním cílem semináře je rozvoj žákovy osobnosti a snaha učinit z něj informovanou a chápající společenskou bytost. Klade především důraz na nácvik vhodného způsobu komunikace, respektu k druhému a jeho názorům, vnímání individuálních odlišností, ale zároveň nehodnocení podle vnějších znaků. Má přispět k sebepoznání a k možnostem řešení osobních problémů a mezilidských vztahů s důrazem na prevenci sociopatologických jevů.

Seminář může studentům přinést mnoho odpovědí na jejich nezodpovězené otázky a napomůže jim řešit náročné životní situace, kterým jsou každodenně vystaveni. Má pomoci rozšiřovat všeobecný přehled žáků, ale také odhalit složitost soudobé moderní společnosti a příčiny některých sociálních jevů. Seznamuje s fungováním mezinárodních organizací a působí na rozvoj žáka jako budoucího občana v demokratické společnosti. Konkrétní učivo, jeho rozvržení a rozsah bude přizpůsoben potřebám žáků a třídy, jejich zájmům a aktuální společenské situaci.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vhodně střídá sociální formy práce – samostatnou práci, práci dvojic a malých skupin, frontální práci.
- Učitel volí především aktivizující a prožitkové metody práce, vhodně zapojuje žáky do diskuse.
- Učitel vede žáky k využívání metod kritického čtení.
- Učitel zdůrazňuje vzájemnou souvislost faktů a jejich propojenost, vytváří logický systém poznatků.
- Učitel přispívá k odlišení faktů od názorů, napomáhá ke zhodnocení spolehlivosti informací a jejich podstatnosti.
- Učitel vybírá učivo a jeho rozsah s přihlédnutím k zájmům a potřebám žáků.
- Učitel vychází z osobní zkušenosti žáků a dále s ní pracuje, umožňuje posuzovat problémy i z jiných úhlů pohledu.
- Učitel vede žáky k otevřenému, aktivnímu a zainteresovanému postoji v životě, podporuje aktivitu žáků k zapojení do občanských hnutí.

- Učitel vede žáky k vyslovení svého názoru, diskuzím a argumentaci, podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska, asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.
- Učitel rozvíjí v žácích sebepoznání, pozitivní sebepřijetí a objektivní sebehodnocení.
- Učitel zadává referáty a samostatné práce s využitím různorodých zdrojů informací.
- Učitel vede v respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat.

: Kompetence k učení:

- žák se seznámí s různými způsoby efektivního učení, metod a strategií, ujasní si svoje používané metody
- žák efektivně pracuje s informacemi, vyhledává je a třídí, využívá metod kritického myšlení
- žák aktivně využívá různé zdroje informací, zhodnotí jejich důvěryhodnost a efektivitu
- žák používá různé typy grafického znázornění (grafy, tabulky, myšlenkové mapy apod.)
- žák si stanovuje vlastní cíle, rozpracovává postup jejich dosažení a posoudí jejich reálnost
- žák uplatňuje vhodné relaxační techniky

Kompetence k řešení problémů:

- žák rozpozná problém na základě analogie s dřívější zkušeností
- žák rozloží problém na jednotlivé složky, popíše jejich vzájemný vztah (např. příčina a následek)
- žák navrhne způsoby řešení, identifikuje úskalí těchto řešení
- žák vyhledá a použije další doplňkové informace
- žák srozumitelně obhájí své řešení

Kompetence komunikativní:

- žák ověřuje pravdivost informací

- žák rozpozná manipulativní komunikaci
- žák se vyjadřuje výstižně a logicky
- žák se seznámí s pravidly naslouchání a využívá je v komunikaci, parafrázuje, shrnuje
- žák vyjadřuje nesouhlas kultivovaným způsobem, používá argumenty pro zdůvodnění svého názoru
- žák se seznámí s tzv. Já - sdělením, použije ho v reálné situaci
- žák se vhodným způsobem účastní diskuze
- žák používá jednoduché asertivní metody
- žák se podílí na vytváření třídních pravidel

Kompetence sociální a personální:

- žák pracuje podle pravidel skupinové práce, při problémech hledá možná řešení a nabízí pomoc
- žák hodnotí práci svoji a své skupiny, vhodně ohodnotí práci jiných
- žák zkouší zvládat své emoce

Kompetence občanské:

- žák respektuje názory druhých, pracuje s argumentací, různými úhly pohledu
- žák rozpozná možné stereotypy a předsudky v myšlení
- žák odhadne pocity druhých v reálné situaci
- žák vyjmenuje znaky šikany a rozpozná ji
- žák zná lidská práva a rozpozná situace, kdy dochází k jejich omezování
- žák vysvětlí svůj vztah k obci a regionu

Kompetence pracovní:

- žák plní zadané práce včas a potřebné kvalitě, plánuje jejich provedení a zhodnotí je
- žák se seznámí s technikami práce s časem (time management)

3. Učební plán předmětu Společenskovědní seminář v souladu s učebním plánem školy

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
počet vyučovacích hodin týdně	0	0	1	0	1

Předmět: Společenskovědní seminář		ročník: 8.
Školní výstupy Žák:	Učivo	Vazby, průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- objasní rozdíl mezi vládní a nevládní organizací - navrhne řešení problému demokratickým způsobem	- vládní a nevládní organizace - demokratické mechanismy řešení	VDO 3, 4 MV 5
- určí skupiny většinové a menšinové, objasní problémy minorit a navrhne možná řešení - objasní pojem etnikum a vysvětlí své kulturní zakotvení	- majorita, minorita - etnikum, kulturní zakotvení	MKV 1, 2, 3
- seznámí se s historií jednoho etnika žijícího v ČR a jeho kulturou, zvyky, způsobem života - zdůvodní odlišnost a rovnost všech lidí - vysvětlí některé vžité předsudky a stereotypy ve vztahu k sociálním skupinám - odmítne projevy rasové a etnické nesnášenlivosti, své jednání zdůvodní	- multikulturalita - rasová a etnická nesnášenlivost	MKV 1, 2, 3 VDO 2 MV 1, 2, 4
- vyjmenuje a rozpozná evropské symboly - objasní pojem čtyři základní svobody a jejich dopad na život jedince - vyjmenuje základní instituce EU a náplň jejich práce - porovná rozdíly mezi evropskými zeměmi, především podle vlastní zkušenosti	- EU - základní pravidla a instituce EU - životní styl v Evropě	VEGS 1, 2, 3 MKV 3, 4 MV 1, 2, 4

• navrhne řešení některých problémů regionu • uvede způsoby ochrany příroda a kulturních památek v regionu • aktivně se zapojí do akcí k ochraně přírody (např. Den Země, Odpadová olympiáda..)	• lokální problémy • přírodní a kulturní dědictví • ekologické programy	VDO 3 EV 3, 4 MV 1, 2
• objasní pojem globalizace a uvede příklady • vyjmenuje některé globální problémy, navrhne možná řešení a způsoby vlastního zapojení do řešení • objasní dopady činnosti člověka na životní prostředí a zpětné vlivy na člověka	• globalizace • globální problémy • problémy životního prostředí	VEGS 1 EV 3,4 MKV 4 MV 1, 2
• na konkrétních situacích rozpozná porušování lidských a dětských práv	• lidská práva • práva dětí	VDO 2 MV 2, 5
• objasní pojmy demokracie, anarchie, diktatura • vysvětlí výhody demokratického systému a jeho rizika • zdůvodní důležitost angažovanosti občana • vyjmenuje práva a povinnosti občana • parafrázuje text Listiny základních práv a svobod • navrhne způsoby organizace třídních voleb • podílí se na vzniku třídních pravidel a usiluje o jejich dodržování	• demokracie • občan • Listina základních práv a svobod • pravidla třídy	VDO 1, 2, 3, 4 MKV 4, 5 MV 1, 4, 5
• připraví prezentaci jedné nevládní organizace	• společenská angažovanost • vládní a nevládní organizace	VDO 3 EV 4 MV 1, 3, 6, 7

5.10.11 Vyučovací předmět: Ekologický seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelný předmět Ekologický seminář je nabízen v 8. ročníku. Výuka probíhá v učebně, která je vybavena vhodnou audiovizuální technikou, dále v učebně informatiky, kde je možno využívat výukových programů na PC a internetu. Dle možnosti se vyučuje i mimo budovu školy – venku, kde je možné využít praktické ukázky v přírodě (např. pochopení fungování ekosystémů, začlenění člověka do fungování přírody apod.).

Předmět Ekologický seminář se zaměřuje především na pochopení základních ekologických pojmů, jejich vzájemnou souvislost. Podporuje pozitivní vztah a úctu k přírodě.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vhodně střídá sociální formy práce, upřednostňuje samostatnou práci, práci dvojic a malých skupin.
- Učitel používá vhodné texty, audionahrávky a videonahrávky, praktické ukázky, vhodné pomůcky, materiály, ukázky přírodnin, PC programy.
- Učitel motivuje žáky k vzájemné komunikaci a spolupráci.

Vzdělávání v předmětu **Ekologický seminář** směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Je u něj rozvíjena komunikační schopnost, schopnost spolupráce s druhými, schopnost tolerance a pochopení potřeb druhých.
- Učí se základním dovednostem, které souvisejí s praktickým životem, ekologickým chováním a myšlením.

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci rozpoznají problém, porovnávají známá řešení, hledají souvislosti, společné znaky, vyhledávají informace.

Kompetence komunikativní:

- Žákům je vytvořeno dostatečné množství komunikačních situací, které jsou přirozené a zajímavé (různé impulsy, hraní v roli, modelové situace apod.)
- Žák má dostatek prostoru k mluvenému projevu i při práci ve dvojicích, skupinách.

Kompetence sociální a personální:

- Jsou zařazovány různé sociální formy práce: frontální práce, práce ve dvojici, skupině atd. Žák se učí účinně spolupracovat v rámci skupiny.
- Žák dosahuje reálného sebehodnocení vědomí vlastních pokroků.

Kompetence pracovní:

- Žák je veden k samostatné, systematické a cílevědomé práci prostřednictvím zadávání dlouhodobých úkolů, vytváření pracovních listů pro spolužáky, zpracování referátů a projektů.
- Žák je veden k uvědomění si nutnosti dalšího vzdělávání a poznávání v oblasti přírodních věd.

3. Učební plán předmětu Přírodopisná praktika v souladu s učebním plánem školy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	• žák vysvětlí pojem ekologie, chápe pojem environmentální • žák porovná faktory abiotické a biotické • žák popíše podmínky života na Zemi, popíše pojem adaptace a životní prostředí	• Ekologie • Organismy • Životní prostředí	OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 9 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4
	• žák popíše vztahy mezi organismy, popíše pojmy: natalita, mortalita, predace, symbióza	• Vztahy mezi organismy, populace	OSV 1 OSV 2 OSV 8 OSV 9 EV 1 EV 2 EV 3

			EGS 1 MDV 1
	- žák porovná různé ekosystémy - žák porovná různá společenstva - žák vyjmenuje strukturu živé přírody – producenti, konzumenti, rozkladači - žák uvede příklad ekosystému	- Ekosystémy - Společenstva	OSV 1 OSV 2 OSV 8 OSV 6 EV 1 EV 2 EV 3 EGS 2 MDV 1
	- žák popíše vývoj lidské populace - žák vyjmenuje základní pojmy natalita, mortalita - žák používá vhodně pojmy populace, natalita, mortalita	- Člověk a prostředí - Lidská populace	OSV 1 OSV 2 OSV 8 OSV 9 EV 1 EV 2 EV 3 EGS 1 MDV 1
	- žák vysvětlí pojem urbanizace - žák popíše vliv průmyslu na životní prostředí - žák porovná dopady jednotlivých typů průmyslů na životní prostředí	- Urbanizace, průmysl - Životní prostředí - Vliv průmyslu na životní prostředí - Vliv zemědělství na životní prostředí	OSV 1 OSV 2 OSV 8 OSV 9 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4
	- žák popíše rozložení vody na planetě Zemi - žák vysvětlí pojem pitná a	- Ekologie vody - Ekologie ovzduší, znečištění ovzduší	OSV 1 EV 1 EV 2 EV 3

	užitková voda - žák popíše složení vzduchu - vyjmenuje alespoň dva příklady znečišťovatelů ovzduší - žák popíše vliv člověka na kvalitu a úbytek půdy - žák vysvětlí pojem vítr	- Půda, znečištění a úbytek půdy - Proudění tepla, vítr	EV 4 EGS 1 MDV 1
	- žák vysvětlí pojmy obnovitelný a neobnovitelný zdroj surovin - žák vyjmenuje základní neobnovitelné zdroje surovin - žák vyjmenuje základní obnovitelné zdroje surovin	Zdroje surovin	OSV 1 OSV 8 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4 MDV 1
	- žák vyjmenuje alespoň dva příklady národních parků - žák jmenuje příklady chráněných území v ČR	Chráněná území v České republice	OSV 1 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4